

ПРОЦЕНКА НА ДИРЕКТНИТЕ ЕКОНОМСКИ ВЛИЈАНИЈА ОД ЗИМСКИТЕ ЗАГУБИ НА ПЧЕЛНИ СЕМЕЈСТВА ВО ТРИ ЕВРОПСКИ ДРЖАВИ

Медоносните пчели се од огромно значење поради нивната улога во опрашувањето, но секако и поради производството на пчелните производи. Бројната состојба на одгледувани пчелни семејства постојано варира, а последните извештаи за следење на состојбата покажуваат различни степени (проценти) на загуби во регионите и земјите ширум светот. Причината за ваквиот вид загуби е комбинација од повеќе различни фактори, како што е паразитот *Varroa destructor*, вирусите, пестицидите, пчеларските практики, климатските промени, но и други стрес-фактори. Имајќи предвид дека досега не била направена проценка на економските аспекти од загубите на пчелни семејства, преку овој труд беше направен обид за развивање нова методологија со која се пресметува економското влијание од загубите на пчелни семејства. Податоците се базираа на 2993 одговори од COLOSS стандардизираниот анкетен прашалник за зимските загуби на пчелни семејства за 2016/2017 година. Дополнително, беа користени податоци за пазарните трендови, како и финансиски податоци за секоја земја посебно. Во облик на компаративна анализа, беше направена проценка на економските влијанија од зимските загуби на пчелни семејства во Австрија, Чешка и Македонија. Проценката ги зеде предвид вредноста на пчелните семејства и загубите од потенцијалното производство од изгубените пчелни семејства и преживеаните, но слаби пчелни семејства. Директното економско влијание од зимските загуби на пчелни семејства во 2016/2017 во Австрија беше проценето на околу 32 милиони евра, во Чешка околу 21 милион евра, и во Македонија околу 3 милиони евра. Економското влијание ги рефлектира различните нивоа на вредности во трите земји, бројната состојба на пчелните семејства во државите, како и степенот (процентот) на евидентираниите загуби на пчелните семејства. Оваа студија, исто така, сугерира дека проценетите економските загуби се многу поголеми од постоечките субвенции за поддршка на секторот, што ја потенцира економската важност на медоносните пчели за земјоделскиот сектор.